

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Miroslava Stoklasy a soudců JUDr. Ivy Hubáčkové a Mgr. Soni Burešové ve věci

žalobkyně **Půdy alfa, s.r.o.**, IČO: 28231236
se sídlem v Praze 3, Jičínská 29
zastoupené JUDr. et PhDr. Petrem Podlahou Ph.D., advokátem
se sídlem v Praze 1, Vodičkova 40

proti
žalovanému **Ing. Janu S.**, narozenému xxx
bytem xxx
zastoupenému JUDr. Janem Šafrou, LL.M., advokátem
se sídlem v Praze 1, Revoluční 1082/8

o 895 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 3. října 2019,
č. j. 4 C 648/2018 – 27,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení 29 524 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Fousková

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil výrokem I. žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni 895 000 Kč s příslušenstvím a výrokem II. mu nahradit náklady řízení 96 598,50 Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobkyně se domáhala úhrady částky 895 000 Kč z titulu smluvní pokuty s tím, že ta byla dohodnuta v rámci smlouvy o budoucí smlouvě kupní ze dne 26. 4. 2018 pro případ, že žalovaný poruší povinnost zaplatit zálohu kupní ceny ve stanovené lhůtě.
3. Soud I. stupně po provedeném dokazování po skutkové stránce zjistil, že žalovaný porušil smluvní závazek dohodnutý v čl. 8.2. Smlouvy zaplatit zálohu kupní ceny 895 000 do 20. 7. 2018 a prodlení trvalo déle než 30 dnů. Pro takový případ byla dohodnuta smluvní pokuta 895 000 Kč. Po právní stránce věc soud posuzoval dle ustanovení § 2048 a následující současně platného občanského zákoníku.
4. Žalovaný v řízení namítal, že ujednání o smluvní pokutě je neplatné pro rozpor se zásadou o dobrých mravech. V řízení však nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by se této zásadě přičily. Žalovaný byl dostatečně zkušenou smluvní stranou, na internetu je prezentován jako osoba s vysokoškolským ekonomickým vzděláním a je společníkem řady obchodních společností a je společensky činný (mimo jiné je předsedou sdružení CZECH TOP 100). Dále žalovaný namítal nepřiměřenou výši smluvní pokuty, přičemž soud tuto námitku posuzoval ve smyslu ustanovení § 301 obchodního zákoníku a judikatury nejvyššího soudu, když přihlédl k významu a hodnotě zajišťované povinnosti a dospěl k závěru, že sjednaná smluvní pokuta není nepřiměřená. Vzal v úvahu typ, obsah a účel smluvního vztahu, předmět plnění, důvody sjednání pokuty i její výši. Z řízení vyplynulo, že smluvní pokuta byla sjednána ve výši 10 % kupní ceny. Jestliže žalovaný porušil svou základní povinnost, tedy povinnost včasné úhrady zálohy kupní ceny, byla smluvní pokuta pro takový případ stejně vysoká jako dílčí zajišťovaný závazek. Soud však zvažoval, že účelem smluvního vztahu bylo zhotovení rodinného domu pro žalovaného v hodnotě 8 950 000 Kč. Pokuta v takovém případě měla motivovat účastníky k tomu, aby závazkový vztah, jehož účelem je zhotovení nemovitosti nemalé hodnoty, dospěl do plánovaného závěru. Smluvní pokuta pak plní roli propadné zálohy. Uvedené smluvní ujednání soud nepovažuje za ujednání, které by znamenalo nepřiměřenou nerovnováhu v neprospěch spotřebitele. Žalobě bylo proto vyhověno, včetně příslušenství a žalobkyni byly přiznány náklady řízení.
5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas odvolání, v němž uvedl, že se soud I. stupně nedostatečně zabýval jeho námitkami ohledně rozporu shora uvedené smluvní pokuty se zásadou o dobrých mravech a její nepřiměřené výše. Smlouva byla sjednána ve velké rychlosti, v krátkém časovém sledu a žalovaný při svém vysokém pracovním vytížení nebyl schopen věnovat pozornost všem jednotlivým ustanovením smlouvy. Navrhl, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek změněn a žaloba zamítnuta, případně zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.
6. Žalobkyně se k odvolání žalovaného písemně vyjádřila. Odkázala opětovně na společenské postavení žalovaného, které je z jeho strany zdůrazněno i na internetu. Poukázala rovněž na to, že žalovaný poté, co se ocitl v prodlení, s žalobkyní nijak nejednal a nereagoval na výzvy žalobkyně věc mimosoudně vyřešit. Navrhla, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek potvrzen.
7. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání v celém rozsahu, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo dle § 212, § 212a odst. 1, 5 o. s. ř. a neshledal odvolání žalovaného důvodným.

8. Vycházel přitom ze skutkových zjištění soudu I. stupně, které jsou pro posouzení věci dostatečná, aniž shledal důvody pro opakování či doplnění dokazování.
9. Beze zbytku se odvolací soud ztotožnil s tím, jak soud I. stupně přesvědčivě odůvodnil rozhodnutí po právní stránce. Výše smluvní pokuty ani nemůže založit neplatnost z důvodu porušení dobrých mravů, může pouze vést k použití moderačního práva dle ustanovení § 2051 občanského zákoníku. Přiměřenost smluvní pokuty se zpravidla posuzuje v porovnání s hodnotou a významem zajištěné povinnosti, dle okolností případu či pro případ nerovnováhy práv a povinností v neprospěch jedné strany smlouvy v závislosti na základě individuálního posouzení věci. Důvodem pro snížení pokuty nejsou ani osobní, majetkové či sociální poměry odvolatele.
10. Obecně lze uvést, že smluvní pokuta je jedním z prostředků pro zajištění závazku a smyslem je zajištění splnění povinností, jež jsou obsahem závazku sjednaného ve smlouvě. Účelem je donutit dlužníka pohrůzkou majetkové sankce k řádnému splnění závazku, přičemž zároveň má sankční charakter, neboť účastníka, který poruší smluvní povinnost, stíhá nepříznivým následkem v podobě vzniku další povinnosti zaplatit peněžitou částku ve sjednané výši.
11. Judikatura nejvyššího soudu dospěla rovněž k závěru, že je-li ve smlouvě účastník smlouvy dostatečně řádně a srozumitelně seznámen se všemi jejími podmínkami, včetně případných sankcí za porušení jeho povinností, nelze na základě samotného postavení takového účastníka shledat nerovnost mezi účastníky ani zneužití práva na úkor spotřebitele (žalovaného). Soud I. stupně správně přihlédl k tomu, že výše smluvní pokuty nemůže založit závěr o neplatnosti ujednání pro porušení dobrých mravů, nýbrž může být důvodem pouze pro použití moderačního práva soudu. Tím se soud I. stupně dostatečně zabýval a správně dospěl k závěru, že pro použití moderačního práva ve smyslu § 2051 občanského zákoníku v daném případě nejsou dány důvody, když vzal v úvahu, že možnost soudu snížit smluvní pokutu není neomezená za situace, kdy věřitel má vždy právo na smluvní pokutu alespoň ve výši vzniklé škody.
12. V dané konkrétní věci byla smluvní pokuta sjednána tak, aby plnila své základní funkce, tedy funkci preventivní, uhrazovací i sankční, přičemž platí zásada, že pokuta má zahrnovat všechny škody, které lze rozumně v daném konkrétním vztahu s porušením určité povinnosti očekávat. Přiměřenost výše pokuty se pak posuzuje s ohledem na všechny okolnosti úkonu, jeho pohnutkám a účelu, který sledoval. Z tohoto úhlu pohledu se soud I. stupně věcí dostatečně zabýval a vzal v úvahu i veškerou judikaturu nejvyššího soudu, která je k dané otázce použitelná (rozhodnutí tohoto soudu sp. zn. 33 Cdo 498/2009, 32 Odo 400/2004, 23 Cdo 4240/2016, 33 Cdo 1682/2007, 33 Odo 872/2006, 23 Cdo 3682/2008, 33 Cdo 5377/2017, i judikaturu krajských soudů, která uvedenou problematiku řešila (rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 184/2019, rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 69 Co 77/2019).
13. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí soudu I. stupně ve výroku o věci samé i ve výroku o nákladech řízení je věcně správné, bylo odvolacím soudem potvrzeno postupem dle § 219 o. s. ř.
14. Krátce před termínem konání odvolacího jednání žalovaný požádal o odročení jednání s tím, že se v termínu odvolacího jednání musí zúčastnit neodkladných pracovních záležitostí, které byly naplánovány delší dobu. Odvolací soud tomuto návrhu nevyhověl, neboť důvod pro odročení nebyl ze strany odvolatele doložen. Z tohoto důvodu byla jeho žádost hodnocena jako neprokázaná a ve svém důsledku nedůvodná.
15. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení vyplývá z ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. Žalobkyni byly přiznány náklady za právní zastoupení advokátem dle

advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 11 900 Kč (vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání), dvě paušální náhrady hotových výloh po 300 Kč a 21% sazba DPH 5 124 Kč, v součtu 29 524 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 3 za podmínek ustanovení § 237 o. s. ř.

Praha 23. září 2020

JUDr. Miroslav Stoklasa v. r.
předseda senátu